

5. Ведяхин В. М. Защита права как правовая категория / В. М. Ведяхин, Т. Б. Шубина // Правоведение. – 1998. – № 1. – С. 65 – 69.

6. Червякова О. Б. Закон України «Про захист персональних даних»: проблеми ташляхи вдосконалення / О. Б. Червякова // Проблеми законності. – 2012. – № 122. – С. 104 – 105.

УДК 347(043.2)

Вишновецький А. В., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Н. Б., д.соц.н., професор

АУДІОВІЗУАЛЬНІ ТВОРИ ЯК ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Серед великого спектру об'єктів авторських прав чільне місце займають аудіовізуальні твори. Відповідно до ст. 433 ЦК України [1] та ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [2] вони є окремим об'єктом авторського права.

Визначення аудіовізуального твору міститься в Законі України «Про авторське право та суміжні права» від 23 грудня 1993 року, згідно зі ст. 1 якого аудіовізуальний твір – це твір, що фіксується на певному матеріальному носії (кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, компакт-диску тощо) у вигляді серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприйняття якого є можливим виключно за допомогою того чи іншого виду екрана (кіноекрана, телевізійного екрана тощо), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів. Видами аудіовізуального твору є кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми, тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими чи іншими [2].

Зауважимо, що у нормативно-правових актах України крім поняття «аудіовізуальний твір» можна також зустріти такі поняття, як «кінематографічний твір» та «фільм». Так, наприклад, у статті 3 Закону України «Про кінематографію» від 13 січня 1998 року наводиться термін «фільм» як «аудіовізуальний твір (у тому числі телевізійні серіали та їх окремі серії), що складається з епізодів, поєднаних між собою творчим задумом і зображувальними засобами, та є результатом спільної діяльності його авторів, виконавців і виробників» [3].

Однак поняття «аудіовізуальний твір», «кінематографічний твір» і «фільм» не є схожими. Так, наприклад, кінематографічний твір належить до аудіовізуального твору і співвідноситься з ним як рід і вид відповідно.

Далі розглянемо ознаки, притаманні аудіовізуальному твору як об'єкту авторського права. Частина 1 ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права» відносить аудіовізуальний твір до творів мистецтва.

Основними ознаками аудіовізуального твору, які характеризують зовнішньо виражену формальну визначеність поняття «аудіовізуальний твір» кінотвору, але не враховують його внутрішню специфіку, вважаємо такі ознаки:

— аудіовізуальний твір повинен бути створений творчою працею його автора чи авторів (тут поняття творчості поглинає такі якості, як неповторність, оригінальність та унікальність);

— об'єктивна форма вираження аудіовізуального твору як ознака його охороноздатності (ця об'єктивна форма виражається у візуальному зображенні у поєднанні зі звуковим супроводом або без нього, що сприймається глядачем з екрану).

На нашу думку, завершеність аудіовізуального твору не повинна вважатися обов'язковою ознакою та застосовуватися як критерій його охороноздатності, оскільки твір є об'єктом авторського права з моменту його створення, і не має значення, закінчений він чи ні. Так, прикладом незавершеного аудіовізуального твору може бути окрема серія серіалу. Серія як окрема частина цілого серіалу або циклу є закінченим твором, але кінотвір у вигляді серіалу буде закінченим лише після створення всіх його частин, які разом втілюють повний, закінчений художній творчий задум.

Аудіовізуальний твір є продуктом колективної творчості. В його створенні приймають участь режисер, сценарист, художники, актори, виконавці та інші творчі працівники. Кожен з учасників цього творчого колективу працює над своїм твором, на яке він має авторське (виконавче) право, але всі разом вони утворюють новий об'єкт авторського права – аудіовізуальний твір. Проте, не всі творчі працівники, які приймають участь у створенні аудіовізуального твору, є його авторами. Відповідно до ч. 1 ст. 17 Закону України «Про авторське право та суміжні права» авторами аудіовізуального твору є:

- режисер-постановник;
- автор сценарію і (або) текстів, діалогів;
- автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього;
- художник-постановник;
- оператор-постановник.

Одна і та сама фізична особа може суміщати дві або більше з наведених вище авторських функцій.

На відміну від авторства на будь-який інший твір, індивідуальне авторство режисера-постановника, оператора-постановника, художника-постановника й іншого автора аудіовізуального твору встановити

неможливо. Отже, аудіовізуальний твір є продуктом колективної творчості. Аудіовізуальний твір є складним синтетичним твором, який органічно поєднує як охоронювані (сценарій, музика, декорації, костюми, пісні, малюнки, комп'ютерна графіка, фотографії), так і неохоронювані (виконання кіноакторів, каскадерів, діяльність технічного персоналу, продюсерів) авторським правом результати творчої діяльності. Аудіовізуальний твір поєднує об'єкти, які можуть використовуватися окремо від нього (кіносценарій, режисерський сценарій, музичні твори, кадри фільму, ескізи, малюнки тощо), а також елементи, що не можуть об'єктивно існувати окремо від нього (гра кіноакторів, творче керівництво режисера).

Література

1. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15
2. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
3. Про кінематографію: Закон України від 13.01.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/9/98-вр

УДК 349.3(043.2)

Гавриленко П.Ю., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Грабовська Г.М., к.ю.н., доцент

ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Проблематика повноцінної реалізації державних допомог сім'ям з дітьми має безпосередній стосунок до формування умов гідного людського життя, її соціального захисту. Врахування соціально-політичних та економічних факторів розвитку державних допомог сім'ям з дітьми в цьому випадку стає одним із елементів результативності державних реформ.

Першочерговими заходами для побудови та становлення власної системи соціального забезпечення, в Україні стало запровадження низки спеціальних законодавчо-нормативних документів [3, с. 61].

Надання допомоги сім'ям з дітьми здійснюються за рахунок коштів субвенцій з державного бюджету до місцевих бюджетів. Статтею 27 Конвенції про права дитини передбачено, що держави-учасниці відповідно до національних умов і в межах своїх можливостей вживають необхідних заходів щодо надання допомоги батькам та іншим особам, які